

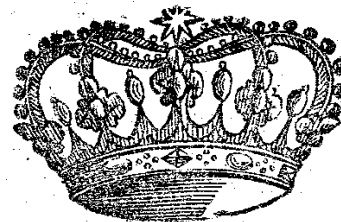
Förordningar / samt omständigheterna afstraffad blifwa.
Williandes Kongl. Maj:t härigenom alla Collegier,
Landshöfdingar / Domare och Executorer i nåder hafwa
pämint och strängeligen anbefalt / at öfwer de af Kongl.
Maj:t / Allmogen i nåder gifne och intet förändrade Re-
solutioner, en allvarsam och sträng hand hålla; Kongl.
Maj:ts trogne undersätare af Allmogen / derwid hågna
och skydda; och emot alt intrång och mehn / en rättwis
och skyndesam handräkning wedersaras låta. Kongl.
Maj:t förblifwer samtellige des trogne undersätare / af
menige Allmogen / med all Kongl. Nåd och ynnest wäl
bewägen. Actum ut supra.

FRIEDRICH.

**Sveriges Rikes
Ständers
Bewillning /**

Til en Allmän
CONTRIBUTION,
För innewarande Åhr 1723. och de följande
Åhren in til nästa Riks-Dag.
Giord i STOCKHOLM den 18. September
1723.

Cum Gratia & Privilegio S:æ R:æ Maj:tis.

STOCKHOLM / uti Kongl. Boftryckeriet uplagdt /

Hos **JOH. HENR. WERNER,**
Directeur öfwer alla Tryckerien i Riket. 1723.

Priset / för den tidpande / är 5. öre Silfwermynt.

Guruvål Wi samteli-

ge af Rikens Ständer / som til
 närvarande Riks-Dag samman-
 kallade äre / hafwe högsta fog och
 skäl hierteligen at fåna Oß
 öfwer den stora lyckaligheten /
 som Gud den Alldråhögste Oß alla Sveriges
 Rikes Inbyggjare Nådigt förlånt / i det Wi
 nu ege och niute den dyra och ädla Freden /
 såsom det aldrånödigste och lycksaligste medel
 til Rikes upkomst och wåhlfärd; docklikwål
 som man ei altid kan göra sig om dess oryg-
 geliga bestånd nog försäkrad / fast än man
 den högeligen åstundar och troligen älskar /
 utan har man af förfarenheten lärdt / at de
 fredsamaste / mitt under sin wårnlösa trygg-
 het / kunna med ofred / then Gud ifrån Oß
 Nådigen afwände! oförtänckt anfåchtas
 och öfwerfallas / serdeles när man säker och
 oberedd finnes; Alltså fordrar och kräfwer sielf-
 wa försigtigheten / at man icke mindre mitt
 under sitt säkraste och fredeligaste tilstånd / än
 under häftigaste krig och örlig med estertryck
 bör göra alla behöriga författningar / medelst
 hwilka Riket kan komma uti stånd / icke alle-

nast at wälbetänckt hindra och förekomma/
utan ock krafftigt emotstå och öfwerwinna all
öförmödelig påkommande fara. Hwaremot
nog samt kundbar är / det allra råds / lag och an-
stalter / ehuru mogna och trogna de måge wa-
ra / likwilt blifwa säfänge och onyttige / när de
medel sela / hwilka som senior och ådrar uti den
naturliga kroppen gifwa alla lemmar sin krafft
och rörelse / samt skaffa uti Regerings-wäsen-
det des rätta drift och framgång / hwilket
des utan / som asmartat och förtwinat / al-
deles afstannar. I anseende til hwilket alt /
så wäl som i betrachtande af den medelöshet
i Riket nu besinnes / Wi funnit högst angelä-
git / at wara omtänckte på något tillräckeligit
sätt / efter möjligheten öf angripa och de
oumgengeligaste medel til de högst angelägna-
ste utgifter i tid anskaffa. Och oansedt Wi
af de förflutna Krigs-Besvär äre på många-
handa sätt ja förswagade / at hwar och en kan
förstålla nog städhliga orsaker til undslippande
af Bewillningar; Likwäl på det Hans Kongl.
Maj: och Fäderneslandet ei måtte blott och
förlå it lånmas / utan fast mera styrckt / befä-
stat och förswarat blifwa / hafwe Wi / Wår
egen olägenhet å sido sättiandes / härmed / un-
der

218
der enbelligt öfwerenskommande / til Rikets
tjänst / säkerhet och bästa / samtlyckt / utlofswat
och öf påtagit / at betala och utgifwa följande
de Contribution til nästa Riks-Dag. Dock
at wåre wälsförwårswade Privilegier deri
genom intet men och intrång måtte lida /
eller wår fria Bewillning ti längre tid
utsättas och fordras / än hwartil wi / ef-
ter bokstafwens lydelse / samtlyckt och bejakat
hafwom.

I.

Nå hwart helt Frelsehemman / så Allodial-
ne / som förlänas Guds i Sverige och Finland / samt Est-
ne / Halland / Bohus Lahn och Blekinge (dock undantagande ödes
och på frihet uptagne Hemman / hwilka niuta de bewillade och
wid ordinarie Domstolarne behörigen verificerade Frihets-
Ähren til gods) betalas för innewarande Åhr / och så widare de
följande Åhren / fem daler Silfvermynt / två halfwa och fyra
stenderlar / emot et helt räknade. Nå och Rørs-Hemmanen i
Sverige och Finland / så wäl som Insockne godsen i Skåne /
Halland / Bohus Lahn och Blekingen / hwilka af Bønder brukas
för Ranta / Contribuera hälften emot annat Frelse eller ut-
sockne. Samnaledes utgiör Frelsebonden en daler Silfvers
mynt / och Skatte och Crono-Bonden två daler Silfvermynt af
hwart helt Hemman. Men Abelens Cäterier / Ladugårdar /
samt Nå och Rørs och Insockne-Hemman / som under Cäter-
gårdarne lagde äro / eller brukas med egen afwel / blifwa för all
Contribution befrijade.

Altri Crono-Räntorne / som till Privatos för
 Åhr 1700. den 13. Aprilis äro förpantade / utgifwes fierde
 parten af Räntan / efter Crono värdering uträknad. Sammales
 des afskrifwes / af de fruchtbara hos Kongl. Maj: och Cronan
 innestående Capitalers interesse, för de förpantningar och för-
 sträckningar / som för år 1700. skiedde äro / hwar fierde pen-
 ning; de förpantningar och försträckningar / hwilka sedan den 13.
 Aprilis 1700 / och på Kongl. Maj:ts då utgångne Placat af en
 och annan äro gjorde / hafwa wäl för / i fölle af Contracterne,
 blifwit ifrån Contribution frifallade / men så hafwa dock inne-
 hafwarne af dessa förpantningar / i anseende til Rikets oumgäng-
 geliga tarfwor / wid närwarande allmänna trångmål / godwil-
 ligt åtagit sig / utan at sådant framdeles skal dragas til exem-
 pel / at contribuera af dessa förpantningar på sådant sätt / at
 wederbörande / efter föregången Publication, skola anmäla sig
 hos Ländshöfdingen uti orten / och sielfwa upgifwa den summan
 de betala willia. Dock härunder intet förståendes de förpantnin-
 gar / som til pios usus afstådde eller testamenterade äro / ei
 heller de / hwarfve dubbel pantsättning betald är / hwilka wid des-
 sa Contributions Bewillningen undantagne äro.

Post-Bönder / som niuta frihet för Note-
 ring och Crono-flugningar / samt des utom så betahning
 för extra Posternes befördran / betala / utom den ordinarie
 Hemmans Contribution, två daler Silfvermynt för et helt
 Hemman / och så proportionaliter de mindre. Likaledes kom-
 ma Lögheemmanen / utom den ordinarie Contribution, at
 betala två daler Silfvermynt / och de sinare efter proportion.
 Sammaledes erlägga de ordinarie och beständige Gästgifwar-
 re / som äro Notefreie och hafwa Gästgifveri wid stora sträckvä-
 gar / två daler Silfvermynt. Men andre och wid de mindre
 Landz

Landswägarna / en daler Silfvermynt. De Gästgifware-
 Post- och Lögheemman / som niuta några gratialer eller Crono-
 inkomster til underhåld / afstå fierde parten af sådana gratialer
 och Crono inkomster / tillika med de ofswannemde två daler
 Silfvermynt / hwilka Gästgifwarne allena för sit krogeri och
 näring til last komma.

Alla Frälse odal- och skattlagde Miölsqwar-
 nar / så i Städerne som på Landet / hwilka hafwa Måld
 och gå hela Åhret / utgifwa för hwar par stenar två daler Smt;
 men de som allenast gå höst och währ / en daler Silfvermynt.
 Hwarunder Sqwalter / som til enskilt husbehof / och ei för tull-
 råckt af grannar och fremmande brukas / ingalunda böra förstås
 och inbegripas. Sammaledes komma alla Sägeqwarnars ega-
 re / som drifwa handel med sin tillwärfning / eller säga för afgiff /
 hwilkas qwarnar gå hela åhret / at betala en daler Silfvermynt
 för hwar sägblad; men för dem som gå allenast höst och währ /
 en half daler Silfvermynt. Afwenledes betala alla wede-
 qwarnar / som taga tullkappa / eller penninge afgiff / lika med
 de wattuqwarnar / som gå höst och währ: Men mölnaren / som
 tullqwarnen antingen för Ratt eller tullkappa förestår / det ware
 sig Crono / Skatte eller Frelseqwarn / erlägger afwen för sin per-
 son två daler Silfvermynt / för hwar par stenar som gå hela
 Åhret om / och en daler Silfvermynt / för dem som allenast gå
 höst och währ / så wida han icke är Borgare i Städerne och kom-
 mer under Borgerskaps Contingent at begripas.

Bergslagen i gemen / så wäl som hwar och
 et bruk i synnerhet / erlägger enckel Contribution, un-
 dantagandes de / för hwilka efter slutne Contracter med Kongl.
 Maj:.

Maj: och des Collegier, en årlig Recognition nu som för/
med den wanliga beringade Contributions afgifften betalas/
så ock de wärd som stå under frihet. I lika måtto erlægges af
Bergsmans hamrar och hyttor enkel Contribution. Deputan
blifwa Bergsbrukens och Bergsmåns betiente och legesolck / samt
dagekarlar ansedde i Contribution, lika med Wdelens och Prä-
sterkapets på Landet. Men sielwa Mästarens wid Bergwårcken
samt brukens och Arbetarnes Contributiona kommer af Kongl.
Bergs Collegio at taxeras.

6.

Alle Private Arrendatorer, det ware sig af
bruk / godz eller q-varnar / hyttor eller hamrar / contribu-
buera två proCentum, i anseende til Arrende summan och
det ser den näring de deraf niuta. Men de som innehafwa och
drifwa Jernwårck / intet för någon stipulerad eller usatt Ar-
rende summa, utan för en wissig betingad utsinidare löhn
för hwar skleppund / och afwen så för hwar skleppund tackjern/
som tillwårckat wårder / komma alle af wederbörande Landshöf-
dingar tillika med Bergmästaren i orten at taxeras til den
proportion, som swarar emot de wårck / hwarföre en wiss
Arrende-Summa gifwes och äro til wilkor lika med dem Con-
ditionerade. Hvad alla Crono-Arrender angår / så eme-
dan de kasta af sig ansenlige förmoner / dy kunna Arrendato-
rerne ei mindre undandraga sig ifrån Contribution til Rikets
omgångelige tarfwor / än de som innehafwa Crono-förpantning-
gar sedan Åhr 1700 / utan erlægga af deras Arrende summor
två proCentum.

7.

All Löhn och underhåld / det ware sig
uti Penningar / Hemmans Råntor eller Spannemåhl /
som

220
som bestås Kongl. Maj:ts Civil eller Militair-Betiente / Ridders-
skapet och Adelen / eller Borgmästare och Råd i Städerne / samt
Banco-Auctionens Cammårers och andra Publique Wårck. Be-
tiente / bör innehållas hwar Tionde penning. Men af alla
Pensioner, Gratialer eller Benådningar / hwar tiugunde pen-
ning / sedan efter Crono-wårdering Råntan uträknad är. Odes
och på frihet uptagne Hemman niuta sine Frihets-Åhr til godo /
och komma så lenge under denna afgifften ei at begripas. För
dem / som ei full löhn eller benådning niuta / affriswes Contri-
bution på den delen / som för dem återstår.

8.

Kirke-Bisshopen / Bisshopar / Superin-
tendenter, Professores wid Academiene och Pa-
stores i Städerne utgifwa en tionde del af det underhåld och
löhn de i Penningar / Råntor eller Spannemåhl af Crono-
wårckeligen niuta / så at tunnan räknas til nis mark Silfwers-
mynt efter Crono-wårdering. Dock tages härwid i acht / at Kyr-
koherdar / Cappellaner / Organister och Kloockare i Stockholm /
samt de öfriga Städerne / utom deras underhåld uti Spannemåhl
och lön / böra taxeras af Öfwer-Ståthållaren och Landshöf-
dingarne tillika med Consistorierne, i proportion af deras
öfriga inkomster / på samma sätt / som tillförne är skedd. Men
Lectores wid Gymnasierne, Rectores och Conrectores
wid Scholarnes, Slots och Guarnizons-Predikanter / Kyr-
ko-Bokhållare / Kyrko-Inspectorer, Syflomån och Hospitals
föreståndare / erläggia allenast tiugunde penningen. Och i fall
dessas löhn ei riktigt utgå skulle efter Staten, afräknas
Contribution eller 20:de Penningen på det / som för dem blifver.
Men de ringare / såsom Collegæ, Pædagogi med andra sådana
ne Betiente / blifwa för denna Contribution befriade.

9.

9. Kyrk-

1713
A Prekthoberdarne på Landet betala för hvarje sextio fyra besatte Hemman / ostattlagde och ödes undantagne / femton daler Silfvermynt / och befrias för det öfriga för Contribution af sitt Presteböhl och för wedelagen / som gifne äro för de til Cronan indragne Prestekommer / Landebönder och försvagade lägenheter / och inret böra under lön / hwaränder och begripes Annexo-Hemman på de orter der de äro / Capellaner / Organister och Kloccare / betala lika som för ledit ähr efter deras Poställen och Löner.

10.

A Delens ostattlagde Torpare och de så kallade hus- eller gatuhusmän och strandfittiare betala en daler Silfvermynt. Preste-Rusthålds-Erono- eller Statte-Hemmans torpare och gatuhusmän / Soekne-stråddare / skomakare och andre Handwärfare på Landet / erläggga / utom deras gjärningsören / hwar för sig två daler Silfvermynt.

11.

A Delens / Presterskapets / Stånds-Personernes och Borgerskapets betiente och legohion i Städerne och på Landet / ingen undantagandes / Gatu-Bode-Swänner och andre betiente / så ock ar betare och tjenstefolck wid Manufacturier, det ware sig gewärs Kläde-siden-ygs eller andre; Sammaledes wid Swafwel-Alun-Såpsuideri-glasbruk och gamle importante Tegelbruk / komma således at anses / at den som hafwer 20. daler Silfvermynt och derutöfwer i lön / skal gifwa tiende Penningen / men de som ringare eller alzingen lön hafwa / betala Drängen en daler och Pigan en half daler Silfvermynt.

wermynt. Alla tjenstehion / som nyttias til Landt- och Åkerbruk / så hos Stånds-Personerne / som Allmogen / betala Drängen en daler och Pigan en half daler Silfvermynt. Hvilket husbonden wäl förskuter och betalar / men bör dock uppå betienternes och tjenstehionens lön fortas och afdräcknas. Och somtendel tjenstehion för detta påstådt fullt betingad lön / Contribution uter sluten / hwarigenom hela lasten kommit på husbönderne; Så förbehålle Wi samtelige Rikens Ständer Öf / at sådant selskwall må bli swa uphäfwit och förbudit / antingen det då heter komma af betingning / förmående eller påstående / och at den betiente eller legohion / som dermed beträdes / må vara förfallen til det straff / som brefwer til alla Landshöfdingar / angående 1714. Åhrs Contributions erläggande / datenat den 1. Februari samma Åhr förestrifwer / så lydandes. At den betiente / som befunnes hafwa welar förmå sitt husbondesfolck / igenom förut giordt aftal / betala för sig Contribution, skal Drengen wara selsk skrefwen til Soldat eller Wäzsmän / och Qwinfolcket förfallit til publict arbete. Allmogen betala för deras hemmawarande barn öfwer femton Åhr / en daler Silfvermynt för Son och en half daler Silfvermynt för Döttrén; Men de som derunder äro / samt tjenste-gåssar och flickor / så i Städerne som på Landet / blifwa härifrån undantagne.

12.

A Andtwercks-Geseller och Låro-med de så kallade Löndrengar i Städerne och på Landet / erläggga en daler Silfvermynt i Contribution, och kommer Mästaren / hos hwilken de äro skrefne / derföre at swara / antingen de wid termin, då Contribution betalas skal / äro uti des arbete eller ei. Handwärfarne wid Factorierne och de Bruf / som uti den icke Punkten införde äro / med flere dylika / sammaledes.

13.
De indelte Under-Officerare af Landt-Mil-
tien och deras wedertilkar af Sjö-Staten, erlægga hwar
tingunde penning af lönen allenast / men ei af deras beslädnings-
penningar: Ryttare / Knechtar och Wäsmän betala samman-
da hwar tingunde penning af lönen / utan at derutinnan beräkna
Kådepennningarne / hemkallet eller deras torpställe. Men wärs-
wade Regementers Under-Officerare och gemene / så wäl som
ock de af Artilleriet och Fortification, tillika med de ringare
betiente och arbetare wid de kreutbraken / som för Kongl. Maj:ts
och Cronones egen Räkning drifwas / för sina Personer undan-
tagne: blifwandes icke desto mindre så deras som de föras tiens-
stefolck / der de några hafwa / lika med Allmogen uti Contribu-
tion ansedde.

14.

Wad Durchtogs-Giärden anbelangar /
så kommer den för denna gången at anstå och hwiå; eme-
dan Allmogen sig förklarar / at willia med sina fordringar för
uthgiorde skulder och giärder låta til widare bero.

15.

Dorgerstapet utgör det af dem bewilljade
Contingent til en summa nu allenast af ottatio femtus-
sende daler Siltwermynt / i anseende til de afbrände Städernes/
Hollandes Siver-Ståthållaren och Landzhöfdingarne tillika med
Worgmästare och Nåd / hwar på sin ort / hafwa deruppå et no-
ga inseende / at ingen / som någon handel eller borgerlig näring
idkar och drifwer / och så medelst bör höra under bemelte Con-
tingent, det ware sig Magistrats- eller andre Stånds-Perso-
ner / Manufacturister och deras Mästare / Factorer, med flere / må

222
må blifwa friskallad eller förbigången (så at lasten för de minst
förmögne och dem som ringa förtienst hafwa / så mycket möjeli-
git är / lindras) likwäl härunder icke begrepne sådane / som efter
framtedde bewis / för timade olyckeliga händelser / på et eller
annat sätt / så af sig kommit / at de icke mäcktä Contribution
utgiöra. Elliest böra inga utwärfade frihets-bref til bidragans
de af en så allmän Contribution för någon gälla. Och der
så händer / at någon / som nu är af de wilkor / at han under
Städernes Contingent förstås bör / Kommer imedlertid at
tråda i annat Stånd / samt hafwer up sagt / eller wil upsäja sit
Burskap på den ena orten / och flyttia til någon annan; Så
blifwer han / i anseende dertill / ifrån berörde Bewillning / så län-
ge någon del deraf återstår / icke eximerad, efter som bördan
elliest för de öfriga blifwer förswär. Deslikest komma ock under
Städernes Contingent at begräpas alla gwarnar / åkrar /
ängar / täppor och lägenheter / som under Städernes enskylta
ågor och förlåningar äro belagne / och af Stånds-Personer in-
nehafwes / brukas eller nu förtiden besittes / förutan Presterska-
pets enskylta jord af åker och äng / för hwilka de serffilt utom
Städzens Contingent af Landzhöfdingen och Biskopen böra
skäligen taxeras. Så böra ock Ridderstapets och Adelsens /
samt Presterskapets och Stånds-Personernes hus och gårdar / en-
ligt med Privilegierna, intet under Contingentet dragas /
så wida de ei at andra uthyras / hwilket alt de uti hwar Stad
utsedde taxerings-män komma at i acht taga. Alliggandes
för det öfriga hwar och en efter den Repartition, som af bemelte
taxerings-män förwättad blifwer / den honom ålagde Contri-
bution erlægga och betala.

16.

Alle af hwad Stånd de äro / som ega /
eller intet ega godz på Landet / men äro af kundbar
förmögenhet och redbara Capitaler, påtaga sig / utom det de
af sina gods eller näring contribuera, at bidraga någon billig
summa

Summa af deras förmögenhet til det allmänna bästa / när de af
Sveriges Ståthållaren och Landshöfdingarne derom blifwa annos-
dade: Men Commissarier, Advocater, Procuratorer, No-
tarii Publici, Excercitie-Mästare och flere dylike / hwilke in-
gen wiss lön hafwa / och alle andre sådana Personer / som un-
der Borgerskapet och deras Contingent intet höra / men dock
någon dagelig förtienast och näring hafwa / blifwa af Sveriges
Ståthållaren och Landshöfdingarne / hwar uti sin ort / til en wiss
Contributions afgift taxerade.

17.

Så böra och alle de / som i Städerne mera
än et hus hafwa / betala tiende Penningen af all den hus-
hyra / de wärfeligen deras upbära och ämna.

18.

Mele af hwad Stånd de äro i Städerne
och på Landet / så i Sverige som Finland / hwilke sin
egendom igenom fiendens härjande och brännande / eller elliest ige-
nom krigets olägenhet och Armeérnes stånd / samt af och an-
togande bortmist / eller igenom andra olyckeliga händelser och
Landplågor i yttersta fattigdom och oförmögenhet råfåde äro /
blifwa under denna Contributions afgift af den egendom / som
på det sättet förlorad och förderfwad är / ei begripne / hwarofs-
wer Landshöfdingen i orten igenom wederbörande Sings-Rätter /
och en serskilt uti Finland förordnad Commission, noga böe
låta ransaka / och lagliga bewis framtes / innan de en slik fri-
het erhålla kunna / kommandes på wederbörandes ansvar / om
någon brist af egenwillighet och undersef i Contributionen
utan högsta orsak / blifwer tillåten.

19. På

19.

På det hwad Wi således bewilliat hafwe /
må komma Riket och wederbörande til så mycket större
nytta; Så hafwe Wi påtagit Os / ei allenast at betala denna
Contribution uti godt och gångbart mynt / utan och til anstalts-
ternes tidiga försättning och bättre drift / nu straxt at giöra med
betalningen en begynnelse / så at samma Contribution til häls-
ten skal instundande Allhelgonetid / den 1. November, och
den öfrige delen den 21. December, eller Thomasmåssö / wara
betalt. Men för de följande Åhren kommer denna Contribu-
tion at utbetalas på de förra wanliga terminer.

20.

Sluteligen förbehålle Wi oss / at hwad Wi
således af undersätelig redobogenhet / i anseende til Rikets
allmänna tårswor / uti denna Contributions Bewillning an-
tingen nu / eller för detta / hafwe Os påtagit at erlægga / emot
wåra wålfångna Privilegier, Rättigheter / Contrafter och
Försäkringar / ei må dragas til exempel i tilkommande tider /
emedan denna Bewillningen är innom en wiss tid allena instränkt.
Stockholm den 18. Septembris Anno 1723.

